

**UCHWAŁA NR XXXII/21/21
RADY POWIATU W STASZOWIE**

z dnia 19 maja 2021 r.

**w sprawie przyjęcia sprawozdania z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej
za rok 2020**

Na podstawie art. 12 pkt 11 oraz art. 4 ust. 1 pkt 3a ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (tekst jednolity, Dz. U. z 2020 r., poz. 920), w związku z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jednolity Dz. U. z 2020, poz. 821 z późn. zm.) Rada Powiatu w Staszowie uchwala, co następuje:

§ 1. 1. Przyjmuje się sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za rok 2020.

2. Sprawozdanie, o którym mowa w ust. 1 stanowi załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Zarządowi Powiatu w Staszowie.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Grzegorz Rajca

Załącznik do uchwały Nr XXXII/21/21
Rady Powiatu w Staszowie
z dnia 19 maja 2021 r.

**SPRAWOZDANIE
Z WYKONANIA ZADAŃ
ORGANIZATORA RODZINNEJ
PIECZY ZASTĘPCZEJ
ZA 2020 ROK**

SPRAWOZDANIE Z WYKONYWANIA ZADAŃ ORGANIZATORA RODZINNEJ PIECZY ZASTĘPCZEJ ZA 2020 r.

Zgodnie z ustawą z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie Zarządzeniem Starosty Staszowskiego Nr 50/2011 z dnia 28.12.2011 r. zostało wyznaczone do wykonywania zadań organizatora rodzinnej pieczy zastępczej na terenie powiatu staszowskiego.

Zadania Organizatora Rodzinnej Pieczy Zastępczej/ Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie z zakresu pieczy zastępczej wynikają z:

- 1) ustawy z dnia 9 czerwca 2011 r. o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159)
- 2) ustawy z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (Dz. U. z 2020 r. poz. 1876, 2369)
- 3) powiatowego programu rozwoju pieczy zastępczej w powiecie staszowskim na lata 2018 – 2020 – przyjęty uchwałą Nr LIV/6/18 Rady Powiatu w Staszowie z dnia 27 marca 2018 r.

Pieczka zastępcza jest sprawowana w przypadku niemożności zapewnienia opieki i wychowania małoletnim przez rodziców biologicznych i jest sprawowana w formie:

1. Rodzinnej pieczy zastępczej, której formami są:

1) rodzina zastępcza:

- a) spokrewniona
- b) niezawodowa

c) zawodowa, w tym zawodowa pełniąc funkcję pogotowia rodzinnego i zawodowa specjalistyczna,

2. rodzinny dom dziecka.

Umieszczenie dziecka w pieczy zastępczej następuje w oparciu o postanowienie sądu. Objęcie dziecka jedną z form pieczy zastępczej trwa do osiągnięcia przez niego pełnoletniości z możliwością pobytu do 25 roku życia za zgodą rodziny zastępczej lub dyrektora placówki opiekuńczo – wychowawczej pod warunkiem, że wychowanek kontynuuje naukę.

Powołany został Zarządzeniem nr 4a/2017 Dyrektora Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie z dnia 18 kwietnia 2017 r. zespół do spraw rodzinnej pieczy zastępczej, w skład którego wchodzi: pedagog, psycholog, pracownik socjalny i koordynator rodzinnej pieczy zastępczej.

Zespół realizował następujące zadania:

1. prowadzenie naboru kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej i promowanie akcji rodzicielstwa zastępczego,
2. Kwalifikowanie osób kandydujących do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka oraz wydawanie zaświadczeń kwalifikacyjnych zawierających potwierdzenie szkolenia, opinię o spełnieniu warunków i oceny predyspozycji do sprawowania pieczy zastępczej.
3. Organizowanie szkoleń dla kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
4. Zapewnienie rodzinom zastępczym oraz prowadzącym rodzinny dom dziecka szkoleń mających na celu podnoszenie kwalifikacji.
5. Zapewnianie pomocy i wsparcia osobom sprawującym rodzinną pieczę zastępczą, w szczególności w ramach grup wsparcia.
6. Organizowano dla rodzin zastępczych pomoc wolontariuszy.
7. Współpracowano ze środowiskiem lokalnym, w szczególności z powiatowymi centrami pomocy rodzinie, ośrodkami pomocy społecznej, sądami i instytucjami oświatowymi, podmiotami leczniczymi, a także kościołami i organizacjami społecznymi.
8. Prowadzono poradnictwo zbiorowe i indywidualne dla rodziców zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych.
9. Prowadzono poradnictwo prawne dla rodziców zastępczych, szczególnie w zakresie prawa rodzinnego.
10. Dokonywano diagnozy psychologiczne rodziców zastępczych i wychowanków rodzin zastępczych.
11. Dokonywano okresowej oceny sytuacji dzieci przebywających w rodzinach zastępczych.
12. Prowadzono działalność diagnostyczno – konsultacyjną, której celem jest pozyskiwanie, szkolenie i kwalifikowanie osób zgłaszających gotowość do pełnienia funkcji rodziny zastępczej, a także szkolenie i wspieranie psychologiczno – pedagogiczne rodzin zastępczych.
13. Prowadzono badania psychologiczne oraz dokonywano analizy dotyczącej kandydatów do pełnienia funkcji rodziny zastępczej.
14. Zapewniano rodzinom zastępczym spokrewnionym i niezawodowym oraz prowadzącemu placówkę opiekuńczo – wychowawczą poradnictwo, które miało na celu wzmocnienie ich kompetencji oraz przeciwdziałaniu wypaleniu zawodowemu.
15. Zgłaszano do ośrodków adopcyjnych dzieci z uregulowaną sytuacją prawną w celu poszukiwania dla nich rodzin przysposabiających.

Zgodnie z ustawą o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dn. 9 czerwca 2011 r. w 2020 r. zatrudnionych było 2 koordynatorów pieczy zastępczej, którzy wspólnie z pracownikiem socjalnym - realizującym zadania organizatora rodzinnej pieczy zastępczej objęli swoją opieką i wsparciem rodziny zastępcze, w których przebywają niepełnoletni wychowankowie i którzy wyrazili zgodę na współpracy z koordynatorem pieczy zastępczej tj. 40 rodzin zastępczych i 54 wychowanków umieszczonych w tych rodzinach na wniosek rodziców zastępczych. Ponadto udzielali wsparcia 8 pełnoletnim wychowankom, którzy nadal przebywają w pieczy zastępczej i posiadają opracowane programy usamodzielnienia. W ciągu roku współpracowali również z 6 pełnoletnimi wychowankami rodzin zastępczych kontynuującymi naukę, a którzy opuścili rodziny zastępcze. Wsparcie rodzin zastępczych ze strony koordynatorów poprawiło funkcjonowanie rodzin zastępczych, skutkowało wzrostem liczby rodzin, które skorzystały ze specjalistycznego poradnictwa oraz wsparcia psychologicznego, grup wsparcia i warsztatów podnoszących kompetencje rodzicielskie, z których łącznie skorzystało 14 rodziców zastępczych.

Udzielano rodzicom zastępczym specjalistycznego poradnictwa: udzielono porad psychologicznych - 231, prawnych - 3, porad socjalnych - 480.

Łącznie w roku 2020 r. na terenie powiatu staszowskiego funkcjonowało 48 rodzin zastępczych, w których przebywało 61 wychowanków.

Tabela 1. Rodziny zastępcze na terenie powiatu staszowskiego w ciągu roku kalendarzowego

Rodzaj rodziny	Liczba rodzin	Liczba dzieci
spokrewnione	28	31
niezawodowe	20	30
zawodowe	-	-
RAZEM	48	61

Spośród 48 rodzin zastępczych: spokrewnionych 28 rodzin zastępczych, w tym 24 to dziadkowie, 4 stanowi rodzeństwo. Spośród 20 rodzin niezawodowych: 13 rodzin stanowi wujostwo, natomiast 7 to osoby niespokrewnione.

Na terenie powiatu staszowskiego nie funkcjonują rodziny zastępcze zawodowe, ani rodzinny dom dziecka.

Na podstawie prawomocnych postanowień sądu w 2020 r. zostały utworzone 4 nowe rodziny zastępcze, w których umieszczono 5 dzieci. W tym zostało utworzone 3 rodziny zastępcze

spokrewnione, w których przebywa 3 dzieci i 1 rodzina niezawodowa, w której przebywa 2 dzieci. 2 dzieci pochodzi z miasta Warszawa, jedno z terenu powiatu Busko - Zdrój i 2 z powiatu staszowskiego. W rodzinach zastępczych w 2020 r. 5 wychowanków osiągnęło pełnoletniość i zgodnie z programem usamodzielnienia 3 pozostała w rodzinach zastępczych a 2 wychowanków opuściła rodzinę zastępczą.

W 2020 r. w rodzinach zastępczych łącznie przebywało 8 pełnoletnich wychowanków, którzy pełnoletniość uzyskali w latach poprzednich. 4 wychowanków w dalszym ciągu przebywa w rodzinach zastępczych i kontynuuje naukę. 4 wychowanków opuściła rodzinę zastępczą, jeden wychowanek otrzymał pomoc finansową na usamodzielnienie i pomoc rzeczową na zagospodarowanie.

Spośród rodzin zastępczych funkcjonujących na terenie powiatu Staszowskiego w 2020 r. zostało rozwiązane 4 rodziny zastępcze. We wszystkich przypadkach pełnoletni wychowankowie rodzin zastępczych opuścili rodziny zastępcze, prowadzą samodzielne gospodarstwo domowe.

Powierzenie pieczy zastępczej może być powierzone osobom, które spełniają przesłanki określone w art. 42 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej, tj.:

- dają rękojmię należytego sprawowania pieczy zastępczej,
- nie są i nie byli pozbawieni władzy rodzicielskiej, oraz władza rodzicielska nie jest im ograniczona ani zawieszona,
- wypełniają obowiązek alimentacyjny – w przypadku, gdy taki obowiązek w stosunku do nich wynika z tytułu egzekucyjnego
- nie są ograniczone w zdolności do czynności prawnych,
- są zdolne do sprawowania właściwej opieki nad dzieckiem, co zostało potwierdzone:
 - a) zaświadczeniem lekarskim o stanie zdrowia wystawionym przez lekarza,
 - b) opinią o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka wystawioną przez psychologa,
- przebywają na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej,
- zapewniają odpowiednie warunki bytowe i mieszkaniowe umożliwiające dziecku zaspokojenie jego indywidualnych potrzeb, w tym:
 - a) rozwoju emocjonalnego, fizycznego i społecznego,
 - b) właściwości edukacyjnej i rozwoju zainteresowań,
 - c) wypoczynku i organizacji czasu wolnego,

Powierzenie funkcji rodziny zastępczej niezawodowej lub zawodowej oraz prowadzenie rodzinnego domu dziecka może być powierzone osobom, które nie były skazane prawomocnym wyrokiem za umyślne przestępstwo. W przypadku rodziny zastępczej niezawodowej co najmniej jedna osoba tworząca tę rodzinę musi posiadać stałe źródło dochodów. Kandydaci do pełnienia funkcji rodziny zastępczej niezawodowej i zawodowej lub prowadzenia rodzinnego domu dziecka odbywają szkolenie dla kandydatów po otrzymaniu od organizatora rodzinnej pieczy zastępczej wstępnej akceptacji dokonanej na podstawie oceny spełniania warunków, które zostały wymienione powyżej, a wynikające z art. 42 ustawy.

Na potrzeby Sądu, Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie jako Organizator Rodzinnej Pieczy Zastępczej w 2020 r. przeprowadził ocenę 4 rodzin kandydujących do sprawowania pieczy zastępczej poprzez zrealizowanie następujących działań:

- zebranie jak najpełniejszych informacji o kandydatach, ich sytuacji rodzinnej, materialnej, zdrowotnej (wywiad środowiskowy, badania lekarskie, opinie, zaświadczenia o dochodach, niekaralności, itp.);
- zostały przeprowadzone badania psychologiczne o posiadaniu predyspozycji i motywacji do pełnienia funkcji rodziny zastępczej;
- zorganizowanie wymaganych szkoleń.

Zgodnie z art. 131 ustawy z dnia 9 czerwca 2011 roku o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej (tekst jedn. Dz. U. z 2020 r. poz. 821, z 2021 r. poz. 159.) w 2020 r. Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej dokonywał oceny sytuacji dziecka przebywającego w pieczy zastępczej. Z uwagi na epidemię COVID – 19 oceny sytuacji dziecka dokonywano w oparciu o informacje uzyskane podczas rozmów telefonicznych z rodzinami zastępczymi, opinii szkolnych, oraz opinii przekazanych przez Ośrodki Pomocy Społecznej. Organizator rodzinnej pieczy zastępczej łącznie wydał 95 opinii dot. zasadności pobytu dziecka w pieczy zastępczej. W trakcie posiedzeń zespołu dokonano ustaleń co do: aktualnej sytuacji rodzinnej, zdrowotnej i postępów edukacyjnych oraz możliwości powrotu dziecka do rodziny biologicznej. Ponadto w związku z art. 134 ww. ustawy zostało wydane 3 oceny rodzin zastępczych: niezawodowych i spokrewnionych.

Organizator rodzinnej pieczy zgodnie z obowiązującymi przepisami dwukrotnie w ciągu roku dokonał oceny dotyczącej zasadności pobytu dziecka w rodzinie zastępczej. Oceny te przekazywane są nie rzadziej niż dwa razy w ciągu roku kalendarzowego do Sądu Rejonowego w Staszowie, III Wydział Rodzinny i Nieletnich.

W związku z uregulowaną sytuacją prawną 1 wychowanek został zgłoszony do procedur adopcyjnych prowadzonych przez Świętokrzyski Ośrodek Adopcyjny w Kielcach, jednak Ośrodek nie zakwalifikował wychowanka do adopcji.

W celu nawiązania wspólnego kontaktu, podniesienia kompetencji rodzicielskich oraz wymiany doświadczeń 14 rodziców zastępczych uczestniczyło w 6 grupach wsparcia zrealizowanych w 2020 r. Na spotkaniach rodzice zastępczy omawiali główne problemy w procesie opiekuńczo – wychowawczym. Tematyka grup wsparcia obejmowała:

- motywacja dziecka do nauki,
- wypalenie zawodowe,
- radzenie sobie z trudnymi zachowaniami u dzieci,
- substancje psychoaktywne – objawy i skutki,
- jak przedłużyć efekty osiągnięte z dziećmi i młodzieżą,
- jakie wartości wpływają na wychowanie dzieci

Grupy wsparcia poprowadzone były przez psychologów według ustalonego harmonogramu. Z uwagi na epidemię COVID – 19 nie udało się zrealizować wszystkich zaplanowanych spotkań grupy wsparcia. Psycholodzy udzielali rodzinom zastępczym poradnictwa i wsparcia telefonicznie.

Na terenie powiatu staszowskiego funkcjonuje całodobowa Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Rodzinnego w Połańcu przeznaczona dla 8 wychowanków. W 2020 r. w placówce przebywało 10 wychowanków.

W miesiącu marzec 2020 r. PCPR przeprowadził konferencję dla przedstawicieli ośrodków pomocy społecznej, sądu, szkół i policji z terenu powiatu staszowskiego. W konferencji uczestniczyli: Prezes Sadu Rejonowego w Staszowie, Dyrektor Świętokrzyskiego Ośrodka Adopcyjnego w Kielcach, kierownicy, pracownicy socjalni i asystenci rodzin z OPS, kuratorzy sądowi, Dyrektor Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej typu Rodzinnego w Połańcu.

Tematem konferencji obejmował: współpracę asystenta ośrodka pomocy społecznej z rodziną biologiczną, regulacje sytuacji prawnej dziecka umieszczonego w pieczy zastępczej, umieszczenie osób w DPS bez ich zgody, postępowanie adopcyjne w stosunku do małoletnich. Prowadzona była dyskusja.

W dniu 4 września br. w Pustelni Złotego Lasu w Rytwianach, odbyła się konferencja poświęcona wspieraniu rodzicielstwa zastępczego w ramach projektu „Bo jednak z rodziną” realizowanego w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Świętokrzyskiego 2014 – 2020 Europejski Fundusz Społeczny. Oś priorytetowa 9 włączanie

społeczne i walka z ubóstwem, nr działania 2 rozwój wysokiej jakości usług społecznych w której uczestniczyły rodziny zastępcze z terenu powiatu staszowskiego wraz z wychowankami, przedstawiciele ośrodków pomocy społecznej, stowarzyszenia Amazonki Ziemi Staszowskiej.

Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie wzorem lat ubiegłych prowadziło kampanię dot. promowania rodzinnego rodzicielstwa zastępczego. Nawiązano współpracę z Urzędami Gmin i Parafiami z terenu powiatu staszowskiego, szkołami, oraz promowano na stronach internetowych Starostwa Powiatowego i Powiatowego Centrum Pomocy Rodzinie.

W ramach projektu „Wsparcie dzieci umieszczonych w pieczy zastępczej w okresie epidemii COVID-19”, w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój na lata 2014-2020 - Działanie 2.8 Rozwój usług społecznych świadczonych w środowisku lokalnym, PI 9iv: Ułatwianie dostępu do przystępnych cenowo, trwałych oraz wysokiej jakości usług, w tym opieki zdrowotnej i usług socjalnych świadczonych w interesie ogólnym. Powiatowe Centrum Pomocy rodzinie w Staszowie zawarto 53 umowy z rodzinami zastępczymi oraz Dyrektorem Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej typu Rodzinnego w Połańcu na użyczenie sprzętu komputerowego w ramach realizowanego projektu, dla wychowanków pieczy zastępczej. Komputery zostały przeznaczone do nauki zdalnej. Zawarta została również umowa z Dyrektorem Placówki Opiekuńczo – Wychowawczej typu Rodzinnego w Połańcu w ramach której przekazany został telewizor. Realizowali również działania związane z przekazywaniem rodzinom zastępczym środków ochrony osobistej i środków dezynfekujących. Środki te otrzymały wszystkie rodziny zastępcze funkcjonujące na terenie powiatu tj. 43 rodziny zastępcze i 1 Placówka Opiekuńczo – Wychowawcza typu Rodzinnego.

Powołani do zespołu ds. pieczy zastępczej specjaliści: pedagog, psycholog i pracownik socjalny, koordynatorzy rodzinnej pieczy zastępczej podnosili swoje kwalifikacje poprzez udział w szkoleniach, w 2020 r. brali udział w szkoleniach: Prowadzenie i zapewnienie miejsc w mieszkaniach chronionych – zmiany prawne. Konferencja dla przedstawicieli: OPS, DPS, Sądu, Policji z terenu powiatu staszowskiego. Szkolenie dot. przetwarzania danych osobowych z inspektorem ochrony danych osobowych. realizacji zadań wynikających z ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej. Podnosili swoje kwalifikacje również poprzez samokształcenie. Powiat Staszowski/PCPR nadal będzie poszukiwać kandydatów na rodziny zastępcze poprzez promowanie rodzicielstwa w kampaniach promocyjnych.

Staszów, marzec 2021 r.

Uzasadnienie

Zgodnie z art. 76 ust. 4 pkt 15 ustawy o wspieraniu rodziny i systemie pieczy zastępczej z dnia 9.06.2011 r. , Powiatowe Centrum Pomocy Rodzinie w Staszowie jako organizator rodzinnej pieczy zastępczej przedkłada radzie powiatu coroczne sprawozdanie z efektów pracy organizatora rodzinnej pieczy zastępczej za 2020 r.